

DEBATTARTIKEL

- Är det nödvändigt att göra något åt klimateffekten?
- Måste vi ha en mer ambitiös klimatpolitik?
- Har vi råd med höga koldioxidskatter och andra åtgärder?

Våra fem organisationer svarar samfällt ja på dessa frågor! Efter nya genomgångar av fakta ser vi än allvarligare på hotet mot klimatet. Vi är också kritiska mot regering och riksdag som inte tar problemen på tillräckligt allvar.

Om dagens utsläpp av växthusgaser ska mer än halveras, vilket är ett måste om solidariskt hållbara nivåer ska uppnås, krävs mer kraftfulla åtgärder. Vi behöver modiga politiker, men också människor som är beredda att själva göra en insats.

Det måste bli slut på gnället – både från enskilda, företag och organisationer! För att få bukt med de skenande ökningarna av växthusgaser måste alla dra sitt strå till stacken. Svenska folket behöver mer kunskaper om vad en höjning av jordens medeltemperatur innebär. Särskilt när det gäller vad var och en kan göra själv.

Goda kunskaper och ett aktivt stöd hos medborgarna är en förutsättning för att regeringen ska kunna driva en tillräckligt tuff politik på detta område. Svenska folkets stöd är också nödvändigt för att en sådan politik ska få genomslag internationellt.

Våra fem organisationer kommer de närmaste åren aktivt att arbeta för en framgångsrik och kraftfull klimatpolitik både nationellt och internationellt. Vårt bidrag är folkbildning och opinionsbildning. Vi vill stimulera till debatt, möten och samtal mellan människor i denna viktiga fråga.

Svenska folket har insett problemen med fortsatt höga utsläpp av växthusgaser, men inte riktigt hur det drabbar oss. Alltfler katastrofer i världen påminner om vad som kan komma att bli allt vanligare i framtiden. Vi behöver mer kunskaper om vilka nödvändiga åtgärder var och en av oss behöver vidta.

För att stimulera det enskilda initiativet uppmanar vi alla att göra personliga klimatlöften på vår hemsida. Där räknas alla löften ihop för att visa att många små löften tillsammans blir stora. Arbetsplatserna kan göra motsvarande fast då kallar vi det klimatåtaganden. Även här registreras åtagandet och inbesparade kg koldioxid läggs ut på nätet.

Om alla till exempel körde energisnåla bilar - som drog högst 0,65 liter bensin per mil – skulle utsläppen av koldioxid minska med omkring två miljoner kg, trots att vi fortsätter att åka bil i samma omfattning som nu.

Om alla dessutom lärde sig att köra energiekonomiskt skulle bensinåtgången minska med minst tio procent.

Om alla slutar överskrida hastighetsbegränsningen skulle koldioxidutsläppen minska med 300 000 kg om året. Samtidigt som den egna kostnaden för bensin eller diesel minskar.

Det finns också andra åtgärder som både är enkla och billiga. Och en del av dem är precis som i ovanstående exempel direkt lönsamma. Andra kräver smärre uppoffringar i bekvämlighet. Vi är dock övertygade om att svenska folket är beredda att göra de små åtagandena som behövs.

Men det kräver ökad kunskap och information. Det behövs politiska beslut där både morot och piska används. Förutom klimatlöftet och klimatåtagandet, finns på vår nya hemsida en möjlighet att lätt och enkelt följa det politiska beslutsfattandet. I anslutning till denna information går det att mejla direkt till respektive partis ansvariga politiker.

Vi öppnar också en kanal där var och en kan ta upp besvärliga hinder för en framgångsrik klimatpolitik. Problemen kommer att lyftas fram i artiklar och beslutsfattare kommer att tillfrågas om vad de tänker föreslå som lösning på problemen. Allt kan följas på den nya hemsidan.

Oron över de pågående klimatförändringarna driver oss fem organisationer att tillsammans lyfta fram klimatfrågan både i folkbildningen och i vårt opinionsarbete. Inte minst för att vi nu ser allt säkrare siffror på att koldioxidhalten i atmosfären stiger snabbare än vad den någonsin historiskt gjort. Effekterna på klimatet blir allt tydligare.

Exempelvis ökar medeltemperaturen, något som märks även i Sverige. Sommarens medeltemperatur beräknas stiga med några grader, samtidigt som det regnar mer. Solsemestrarna blir alltmer sällsynta, kanske kommer de fortsättningsvis att utebli. Is och snö blir mindre vanligt samtidigt som vindarna ökar. Det kommer främst att vara under vinterhalvåret som temperaturhöjningen märks i vårt land.

Redan nu har havets ytvatten blivit varmare. När vattnet värms utvidgas det och leder till höjda nivåer. Därtill ökar vattenmassorna i haven till följd av att isberg och glaciärer smälter. Om hundra år kan havsytan ha höjts med en halv meter. Människor i låglänta områden, såsom Kina och Bangladesh, riskerar då att bli hemlösa. Flera hundra miljoner människor kan tvingas flytta. Men även sydsvenska kusterna drabbas och läggs delvis under vatten.

När havet stiger kan stora folkomflyttningar förväntas. Det ställer stora krav även på länder som inte drabbas lika hårt. Hjälp- och katastrofinsatser kan bli mycket omfattande.

Dessa scenarier tränger allt närmare. Mycket av det forskarna tidigare befarade har nu besannats. Frågan är inte längre huruvida människans utsläpp påverkar klimatet eller inte; frågan är hur klimatteffekten utvecklas och vilka följder som uppstår. Ty idag går det inte att stoppa den pågående ökningen av jordens medeltemperatur!

Däremot går ökningstakten att påverka. Så det vi nu kan bestämma är i vilken takt vi ska minska utsläppen av växthusgaser och vilken förhöjd nivå i atmosfären som är acceptabel och möjlig att leva med. Men vilket valet än blir kommer det att kräva anpassningar både hos enskilda individer, organisationer och företag. För att inte konkurrensen ska snedvridas måste det till en kraftfull klimatpolitik med riktade styrmedel.

Våra organisationer uppmanar regeringen att höja sin ambitionsnivå. Med frivilliga åtgärder vill vi öka kunskaperna hos allmänheten och samtidigt skapa ett folkligt stöd för en kraftfull klimatpolitik. Vi menar att det går att enbart på frivillighetens väg minska koldioxidutsläppen med minst två procent till år 2003. En aktiv politik skulle minst kunna fördubbla denna siffran.

Maicen Ekman
Generalsekreterare
Folkbildningsförbundet – studieförbundens
intresseorganisation

Aleksander Gabelic
Ordförande
Svenska FN-förbundet

Claes-Bertil Ytterberg
Biskop i Västerås stift
Svenska kyrkan

Svante Axelsson

Generalsekreterare
Svenska Naturskyddsföreningen

Peter Örn
Generalsekreterare
Svenska Röda Korset